

<i>Előterjesztő:</i>	
	Kósa Lajos
Tárgy:	Felterjesztési javaslat a debreceni BÁH Menekülteket Befogadó Állomás feladatkörének szakosodása tárgyában
Iktatószám:	70107//2008
Ügyintéző:	Dr. Vizeli Sándor
Melléklet:	
Feladatot jelent:	Kósa Lajos Dr. Vizeli Sándor
Véleményező bizottság:	Közgyűlés Ügyrendi Bizottság Etikai Bizottság
Törvényességi véleményezés ideje:	2008. március 11.
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Dt. Szabó Melitta

Tisztelt Közgyűlés !

Az 1990-es évek elején a volt szovjet katonai objektumok állami hasznosítása során az 1055/1991. (XI. 26.) Korm. határozattal a debreceni Esze Tamás Laktanyát (Sámsoni u. 149. sz.) a Belügyminisztérium számára rendőri, rendészeti, menekültügyi feladatok céljára adták át.

A döntés a környék lakosságának nagy felháborodását váltotta ki, akik sérelmezték, hogy az érintett városrész közbiztonsági szempontból még hátrányosabb helyzetbe kerül. Erre tekintettel a város Közgyűlése többször is határozatban foglalt állást az ügyben, a kormányzati szervektől tájékoztatást kért, s a Kormány döntésének megváltoztatása, illetőleg intézkedések megtétele érdekében felterjesztéssel élt.

Jelenleg az országban a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal három helyen működtet menekülteket befogadó állomást. Debrecenen kívül Békéscsabán és Bicskén van ilyen létesítmény.

A jogszabályok szerint *a befogadó állomások* az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium irányítása, fenntartása alá tartozó költségvetési szervek, amelyeknek *feladata az elismerését kérő, a menekült, az oltalmazott, valamint a menedékes elhelyezésének, ellátásának biztosítása.*

Az elmúlt másfél évtized alatt különböző okokból (elsősorban az egyes országok gazdasági, társadalmi konfliktusa miatt) időnként felfutott a debreceni állomáson elhelyezettek száma, amely nagyobb közbiztonsági kockázattal, illetve oktatási, szociális többletfeladattal járt.

Az itt lévő 1200 fő befogadóképességű állomás átlagosan 50 % körüli kihasználtsággal működik. Jelenleg kb. 450 fő van itt elhelyezve.

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény és a végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI. 9.) Korm. rendelet újonnan szabályozta a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerésre irányuló eljárás szabályait. E jogszabályok szerint az úgynevezett elismerési eljárás két szakaszból, az előzetes vizsgálati eljárásból és az érdemi eljárásból áll, amely eljárási stádiumok sajátosságaiból következően *megváltozott a három befogadó állomás feladatköre is. Az új szabályozás szerint szakosították ezeket:*

- A 2008. január 1-től hatályos szabályok szerint *Békéscsabán az ún. előzetes vizsgálati eljárást folytatják le*, amely az érintettek számára pár hetes zárt intézményi elhelyezést jelent. Ez a zárt állomás a település életét, lakóit érthetően nem zavarhatja majd.
- *A debreceni befogadó állomásra a jövőben folyamatosan azok érkeznek, akik* már az előzetes vizsgálaton sikeresen átestek, s ezzel *az úgynevezett érdemi vizsgálat stádiumába jutottak.* Velük szemben már nem kell alkalmazni a zárt intézeti szabályokat, szabadon mozoghatnak a városban, sőt akár saját maguk is gondoskodhatnak az elhelyezésükről.
- Csak a folyamat egészének szemléltetése miatt érdemes megemlíteni, hogy azok pedig, akik az érdemi eljárásban megszerezték a menekült-, az oltalmazott- vagy a menedékes státust, a társadalomba történő integrálásuk elősegítése végett Bicskén

kerülnek elhelyezésre. Ez az állomás szintén nyitott, az itt elhelyezettek szabadon távozhatnak akár külföldre is.

Ebből a szakosodási struktúrából egyértelműen látható, hogy a 3 befogadó állomás közül a Debrecenben lévő intézmény - s ezzel együtt maga a város - kerül a legkedvezőtlenebb helyzetbe: ***a Sámsoni úti állomás nem csak, hogy nem lesz zárt jellegű, hanem a jövőben a korábbiaknál sokkal nagyobb számban mozognak majd a városban olyan bizonytalan státusú személyek, akiknek jelentős része nem fogja megkapni a kérelmezett státust, azaz távozniuk kell az országból.*** Az elismerési eljárás akár egy évig is eltart, mire a végleges döntés megtörténik.

Ilyen körülmények között, az itt elhelyezett ill. elhelyezendő menekültek a legkevésbé érzik otthonuknak Debrecen: ezek a más társadalmi, kulturális környezetből érkezett személyek, a határ átlépése után pár héttel – legtöbbször nagyon szűkös anyagiakkal, vagy anélkül - a város utcáira kerülnek. Számukra Debrecen csak egy átmeneti szálláshely, amelynek tradíciói, kulturális-, erkölcsi- és tárgyasult értékei semmilyen kötődést nem jelentenek.

A helyi befogadó állomás lakói eddig is gyakran követtek el vagyon elleni szabálysértéseket a város boltjaiban, áruházaiban. (2007-ben a bizonyított szabálysértések mintegy 10%-át, számszerűen 146 szabálysértést követtek el.)Ma is jellemző állapot, hogy a befogadó állomás környékén sötétedéstől egyedül nem járnak az utcákon, de a szülők még napközben is félnek iskolás gyermekeiket a befogadó állomásig közlekedő autóbuszokon egyedül utaztatni.

A napokban a befogadó állomáson ismétlődően kitört, országos sajtónyilvánosságot kapott verekedés sorozat még inkább erősíti a félelmet a környék lakosaiban.

Az önkormányzathoz eljuttatott lakossági aggályokban kifejeződik, hogy

- a befogadó állomás személyzete és az oda vezényelt rendőri állomány még a jelenleg befogadott menekült létszám által kiváltott közbiztonsági problémákat sem tudja kezelni,
- ma nincs garancia arra, hogy a közeli változások következtében előálló magasabb közbiztonsági kockázatra a rendvédelmi szervek készen állnának,
- amikor pedig az itt elhelyezett menekültek az állomáson kívülre távoznak, végképp kikerülnek a személyük, státusuk miatt szükséges közbiztonsági ellenőrzés alól, s lényegében csak annyi közbiztonsági kontroll érvényesül velük szemben, mint ami bármely más debreceni lakos esetében szokásos.

A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnak az 52/2007. /XII. 11./ IRM rend. 1. § /2/ bekezdés i/ pontjában meghatározott menekültügyi feladatai keretében együtt kell működni „...az elismerését kérő, valamint a menekült, oltalmazott és a menedékes ellátásában résztvevő, illetve szerepet vállaló települési önkormányzatokkal”

A Debrecenben ellátott menekültügyi feladatok körének és mennyiségének bővülése, a szakosodás előkészítése még inkább megkövetelte volna a város önkormányzatával való együttműködést.

A változó tevékenység közbiztonsági vonzata mellett nem ismert előttünk az sem, hogy a jövőben bővülő menekülti létszám milyen feladatnövekedést jelent az önkormányzat

közüktatási és szociális, továbbá hivatali gyermekvédelmi, és más igazgatási tevékenysége számára. A helyzetet jól érzékelteti, hogy a város önkormányzata ez ideig hivatalos megkeresést, írásos tájékoztatást nem kapott erről.

Az előbbiek miatt ***szükséges, hogy az önkormányzat éljen a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 101. §-ban szabályozott felterjesztési jogkörével.***

E törvény 101. § (1) bekezdése szerint *a képviselő-testület az önkormányzati jogokat, illetőleg a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörét érintő bármely kérdésben – közvetlenül vagy érdekképviselői szervezete útján - az adott kérdésben hatáskörrel rendelkező állami szerv vezetőjéhez fordulhat és tájékoztatást kérhet, javaslatot tehet, intézkedést kezdeményezhet, véleményt nyilváníthat, kifogással élhet.* A rendelkezés (2) bekezdése szerint a megkeresett szerv a megkeresésre harminc napon belül köteles érdemben válaszolni.

A felterjesztésben indokolt kifejezni a lakosság jogos elvárását a befogadó állomás felszámolására és a most elindított szakosodási folyamat felfüggesztésére, továbbá a közbiztonság javítása érdekében kérni kell a rendvédelmi szervek hatékonyabb tevékenységét.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni, s az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat

A Közgyűlés

a polgármester előterjesztésére, az 1990. évi LXV. törvény 101. § (1) bekezdése alapján

1.) A Debrecen, Sámsoni u. 149. szám alatt lévő BÁH Menekülteket Befogadó Állomás szakmai feladatkörének változásával, az ellátottak várható létszámnövekedésével és az ezekből adódó nagyobb közbiztonsági kockázattal összefüggésben az Igazságügyi és Rendészeti Miniszterhez felterjesztéssel él,

- a.) melyben kifejezi azon véleményét, hogy a Debreceni Befogadó Állomás létesítésekor – az ott ellátott feladat jellege miatt – a város közbiztonságának védelmében kilátásba helyezett rendvédelmi intézkedések nem valósultak meg, és elmaradt az itt tervezett rendészeti képző intézmény létrehozása is.

Kifejezi továbbá a város lakosságának, különösképpen a Befogadó Állomás térségében élőknek a jelzéseit arról, hogy a menekültügyi létesítményben elhelyezett személyek megnyilvánulásai miatt folyamatos veszélyeztetettségben élnek, biztonságukat az erre rendelt szervek nem tudják garantálni.

- b.) Az előbbi okokból kezdeményezi, hogy a kezdettől fogva alkalmatlan helyen létesített Debreceni Befogadó Állomás tervezett szakosodásának megvalósítására ne kerüljön sor.

Kezdeményezi továbbá, hogy a 2007. december 31-ig meglévő funkcióval történő átmeneti működés mellett, a Befogadó Állomás Debrecenből történő kitelepítésére készítsen a Minisztérium elhelyezési tervet.

- c.) A kitelepítésig tartó átmeneti időre is, a rendvédelmi szervek tegyék meg a Befogadó Állomáson elhelyezett személyek bizonytalan státusából szükségszerűen következő fokozott közbiztonsági kockázatnak megfelelő intézkedéseket, továbbá gondoskodjanak az önkormányzati és hivatali többletfeladatok megfelelő kompenzációjáról.

2.) Felkéri a Hatósági Főosztály vezetőjét a felterjesztés előkészítésére, továbbá a Polgármestert a felterjesztés aláírására.

Határidő a felterjesztés előkészítésére: azonnal

Felelős a felterjesztés előkészítéséért: a Hatósági Főosztály vezetője
az aláírásért: a Polgármester

3.) Felkéri a Polgármestert, hogy a felterjesztés megküldése mellett az 1.) pontban foglaltakról kezdeményezzen tárgyalást az Igazságügyi és Rendészeti Miniszterrel.

Határidő: azonnal

Felelős: a Polgármester

A határozati javaslat elfogadása egyszerű többséget igényel.

Debrecen, 2008. március 8.

Kósa Lajos
polgármester